

Mottagare

Tekniska nämnden

Ordinarie tidtabell 2026/2027

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till Ordinarie tidtabell 2026/2027.

Sammanfattning

För Ordinarie tidtabell 2026/2027 har Kollektivtrafikenheten tagit fram ett förslag till ny tidtabell som dels syftar till att förbereda för skiftet till ett nytt stadslinjenät (2027-06-13) och som dels bygger vidare mot att nå målen i det Regionala Trafikförsörjningsprogrammet 2024–2033. Det nya stadslinjenätet kommer att byggas upp kring en taktfast tidtabell med Visby busstation som nav och där avgångs- och ankomsttider kommer att vara kring xx.00 eller xx.30 vid halvtimmetrafik och kring xx.30 vid timmetrafik. Regionbussarna avgår och ankommer (som tätast) varje hel timme och därför behöver avgångs- och ankomsttider justeras till tider kring xx.30. Det har de senaste åren inkommit synpunkter på regionbusstrafiken att avgångs- och ankomsttider kring xx.30 passar bättre för resande till/från skola eller arbete och det är den främsta anledningen till att vi valt att anpassa tidtabellerna i det nya stadslinjenätet till dessa. Då det blir mycket nytt i samband med att det nya stadslinjenätet börjar trafikeras är det kollektivtrafikenhetens uppfattning att det blir en smidigare övergång om tidtabellerna redan nu justeras till avgångs- och ankomsttider vid Visby busstation till xx.30 och xx.00.

I Regionalt Trafikförsörjningsprogram 2024–2033 anges fem mål som Region Gotland ska verka för att nå. Ett av målen är ökad geografisk tillgänglighet:

”7.3 Mål för ökad geografisk tillgänglighet

Målbeskrivning: Region Gotland ska verka för att andelen invånare på Gotland som har tillgång till god linjelagd kollektivtrafik.”

Ett sätt att nå ökad geografisk tillgänglighet är genom att korta restiderna. Att minska den så kallade restidskvoten, dvs hur lång tid en resa tar med bil jämfört med tiden det tar att resa med buss. Ju lägre restidskvot desto rimligare blir valet att resa med kollektivtrafik framför valet att resa med bil. Det gör kollektivtrafiken blir mer tillgänglig.

Sommar 2025 lade vi för första gången om körsträckan på linje 20, till att inte

längre trafikera via Slite centrum och i stället utöka turerna på linje 22 som trafikerar sträckan Visby busstation – Slite centrum- Slite Närs. Jämför man totalt antal resande på linje 20 och 22 sommar 2024 med sommar 2025 kan man se en ökning av resande med 10 % till följd av denna ändring och enbart på linje 22 ökade resandet med 180 %. Att det blev en så stor resande ökning gör att vi sommar 2026 fortsätter vi med samma upplägg och kollektivtrafikenheten föreslår nu även att upplägget införs året runt. Att införa denna förändring kortar restiden för resande mellan Fårösund och Visby med 20 minuter, från 80 minuter till 60 minuter dvs en minskning av restidskvoten med 25 % och knyter an till målet om att nå ökad geografisk tillgänglighet. Men då linje 20 genom denna förändring inte längre trafikerar Slite behöver en möjlighet skapas för resande att ta sig från exempelvis Fårösund till Slite. Det gör Lärbro till en knutpunkt för resande på norra Gotland och skapar bättre möjligheter än i dagsläget, för medborgarna att exempelvis bo i Fårösund och arbeta i Slite eller bo i Slite och arbeta exempelvis i Tingstäde eller Bro.

Föreslagna förändringar, diskuterades på Kollektivtrafikberedningen 2026-01-14, där politikerna ställde sig positiva till dessa. På beredningen var dock inte lösningen med föreslagna linje 63 helt klar.

Ytterligare några förbättringar föreslås i tidtabellen. Kollektivtrafikenheten föreslår ny tur på våra stomlinjer linje 10, 11, 20 och 22 med avgångstid från Visby busstation klockan 21:35 på lördagar och söndagar. Körtider och eller reglertider har justerats på linje 10 och 11 och 12 till att bättre överensstämma med faktiska körtider vilket skapar en ökad punktlighet. Framför allt har körtiden på hela linje 10 från Burgsvik till Visby busstation kunnat kortas ner med totalt 8 minuter, då det fanns väl tilltagen reglertid vid både Hemse busstation och Klintehamn busstation samt marginal vid ankomst till Visby busstation.

Ärendebeskrivning

Att ändra taktid vid Visby busstation innebär i princip att samtliga turer tidigareläggs med 15 minuter. Regionbussarna ankommer då till Visby busstation minut xx.25 och avgår därifrån minut xx.35. Stadslinjerna avgår minut xx.30 och minut xx.00, vilket ger precis som nu, en bytestid mellan trafikslagen på 5 minuter.

Att ändra linjesträckning på linje 20 till att inte längre trafikera Slite innebär att hållplatserna Spillings och Ytlings inte längre kan trafikeras alls. Från hållplatsen Spillings reste 2025 i genomsnitt av 0,8 personer per dag och från hållplatsen Ytlings reste i genomsnitt 0,3 personer per dag. Resande från hållplats Spillings kan hänvisas till hållplatsen Slite Närs; det är ca 360 meter dit. Resande från hållplats Ytlings får det tyvärr sämre då de får ca 2,8 km både till hållplats Othems kors och till Slite Närs. Byten i Lärbro mellan linje 20 och 63 bygger på tanken att flest resor görs från Fårösund till Slite på morgon/förmiddag eller från Slite till exempelvis Tingstäde eller Bro, på morgon/fm. På eftermiddag eller kväll är reserelationen den omvända. Dvs med linje 20 från Visby via Bro eller Tingstäde till Lärbro och därifrån byte till

linje 63 mot Slite samt för resande från Slite till Lärbro och vidare mot Fårösund. I Lärbro blir bytestiden för dessa reserelationer 5 minuter. Med föreslaget upplägg blir det sämre möjlighet för resande från Slite till Fårösund att byta buss i Lärbro, fast den finns, men med 35 minuters väntetid. I dagsläget är reserelationer mellan Slite och Fårösund möjliga men endast vid ett fåtal tider på dagen och med ett stort glapp på eftermiddagen mellan 15:30 – 19:30, då det saknas möjlighet helt att resa mellan orterna. Föreslagen ändring skapar bättre möjligheter för arbets- och skolpendling till/från Slite och till/från arbetsplatser i Tingstäde/Bro. Av synpunkter som inkom till kollektivtrafikenheten sommaren 2025, då konceptet först infördes framkom från flera håll önskemål om att prioritera den föreslagna reserelationen. För att kunna genomföra de föreslagna förändringar med de 25 bussar som vi har tillgängliga, har några justeringar varit nödvändiga att genomföras. På morgonen har förstärkningsturerna på linje 12, och 61 dragits in. Baserat på resandestatistik från augusti 2025 till och med februari 2026 kan det innebära att bussarna kan ha ett högt antal resande samt vissa dagar även stående passagerare.

Bedömning

Kollektivtrafikenheten presenterade föreslagna förändringar för Kollektivtrafikberedningen den 14 januari som ställde sig positiva till förslagen. Det är förvaltningens bedömning att förslagen gör kollektivtrafiken mer attraktiv och kan leda till ett ökat resande med kollektivtrafiken. Förvaltningen föreslår att förslaget godkänns.

Barn- och genusperspektiv

Förslaget gynnar barn- och ungdomar som bor utmed hela linje 22, inte bara boende i Slite, då ett utökat turutbud även kvällar och helger möjliggör resande till från fritidsaktiviteter även för dem. En restidskvot på linje 20 som innebär 25 % kortare restid mellan Fårösund och Visby gör kollektivtrafiken mer attraktiv och kan locka fler att ställa bilen. Då det idag är fler kvinnor och barn än män som reser kollektivt kan förslaget förutom att bidra till att fler av de motoriserade resorna görs med kollektivtrafik även gör den göra resandet mer jämlikt.

Landsbygdsperspektiv

Ökade bytesmöjligheter mellan olika linjer i Lärbro med korta bytestider gynnar resandet i landsbygden på norra Gotland.

Ekonomisk konsekvensanalys

Förslaget ökar antalet planerade tidtabellskilometer i landsbygdstrafiken för ordinarie tidtabell 2026/2027 med 8,7 % jämfört med ordinarie tidtabell 2025/2026. Kostnaden för förslaget ryms inte i nuvarande budget men är en utveckling av kollektivtrafiken på Gotland mot målen i gällande trafikförsörjningsprogram om ökad geografisk tillgänglighet och målet att fler av de motoriserade resorna på Gotland ska ske med kollektivtrafik. Föreslagna

åtgärder är därför viktiga satsningar i arbetet att göra det mer attraktivt att resa med kollektivtrafiken. Förhoppningen är att kostnaderna för de föreslagna åtgärderna kommer att delvis kompenseras av ökade intäkter i form av fler resande. Kostnaden för ökningen av de föreslagna åtgärderna beräknas uppgå till cirka 3 800 000 kr och finns specificerade i bilaga: Beräkning kostnadsökning ordinarie tidtabellperiod 2026_2027.

Miljö- och klimatperspektiv

Kollektivtrafiken är 100 % fossilfri men genom att öka tillgängligheten till kollektivtrafiken genom 25 % kortare restid för resande mellan Fårösund och Visby och förbättrade bytesmöjligheter mellan olika linjer i Lärbro är förhoppningen att locka fler att resa med kollektivtrafiken, däribland de som annars hade rest med bil. Genom att ta andelar av de motoriserade resorna kan både miljön och klimatet förbättras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-04-08

Bilaga: Beräkning kostnadsökning ordinarie tidtabell 2026_2027

Bilaga: Nuvarande ordinarie tidtabell 2025_2026

Bilaga: Ordinarie tidtabell förslag 2026_2027

Minnesanteckningar kollektivtrafikberedning 260114

Minnesanteckningar kollektivtrafikberedning 260318

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Lise Langseth

Teknik- och samhällsbyggnadsdirektör